

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۱
بخش اول: کلیات	۱۷
فصل اول: اراده	۱۹
گفتار اول: معنای لغوی اراده.....	۱۹
گفتار دوم: معنای اصطلاحی اراده.....	۱۹
گفتار سوم: مراحل اراده.....	۲۱
الف - ادراک.....	۲۱
ب - سنجش.....	۲۲
ج - رضا.....	۲۲
د - اجرای تصمیم.....	۲۲
گفتار چهارم: طلب و اراده.....	۲۳
الف - نظریه اتحاد طلب و اراده.....	۲۴
ب - نظریه تغایر طلب و اراده.....	۲۴
گفتار پنجم: اقسام اراده.....	۲۶
الف - اراده انشایی.....	۲۶
ب - اراده باطنی.....	۲۶
ج - اراده خارجی.....	۲۶
د - اراده خلقی.....	۲۷
هـ - اراده صوری.....	۲۷
فصل دوم: قصد	۲۸
گفتار اول: معنای لغوی قصد.....	۲۸
گفتار دوم: موارد استعمال قصد.....	۲۸
گفتار سوم: اقسام قصد.....	۲۹
الف - قصد اخبار.....	۳۰
ب - قصد انشاء.....	۳۰
ج - قصد باطنی.....	۳۰

۶ □ قصد و اراده و نقش آن دو در عقود و ایقاعات

- د - قصد عنوان: ۳۰
- هـ - قصد فعل ۳۱
- و - قصد لفظ ۳۱
- ز - قصد معنی ۳۱
- ح - قصد نتیجه ۳۱
- فصل سوم: معاملات** ۳۲
- گفتار اول: معنای لغوی معامله ۳۲
- گفتار دوم: معنای اصطلاحی معامله ۳۲
- الف - معامله به معنای اعم ۳۳
- ب - معامله به معنای خاص ۳۳
- ج - معامله به معنای اخص ۳۳
- گفتار سوم: معنای لغوی عقد ۳۴
- گفتار چهارم: معنای اصطلاحی عقد ۳۴
- گفتار پنجم: اقسام عقد ۳۵
- الف - عقد صحیح، باطل و غیر نافذ ۳۶
- ب - عقد لازم و جایز ۳۸
- ج - عقد عهدی و اذنی ۳۹
- د - عقد معلق و منجز ۴۰
- هـ - عقد مغابنی و مسامحی ۴۰
- و - عقد رضایی، تشریفاتی، عینی ۴۱
- ز - عقد مرکب و بسیط ۴۱
- ح - عقد معین و غیر معین ۴۲
- گفتار ششم: معنای لغوی ایقاع ۴۲
- گفتار هفتم: معنای اصطلاحی ایقاع ۴۳
- گفتار هشتم: اقسام ایقاع ۴۳
- الف - ایقاع رضایی و تشریفاتی ۴۳
- ب - ایقاع منجز و معلق ۴۴
- ج - ایقاع لازم و جایز ۴۴
- د - ایقاع موجد و مسقط حق ۴۵

۴۷	بخش دوم: نقش اراده در معاملات
۴۹	فصل اول: اصل حاکمیت اراده
۴۹	گفتار اول: تاریخچه حاکمیت اراده
۵۱	گفتار دوم: مبانی اصل حاکمیت اراده در فقه اسلامی
۵۱	الف - آیه شریفه «تِجَارَةٌ عَنْ تَرَاضٍ»
۵۳	ب - آیه شریفه: «أَوْفُوا بِالْعُقُودِ»
۵۵	ج - روایت «الناس مسلطون علی اموالهم»
۵۷	د - روایت «المؤمنون عند شروطهم»
۵۹	هـ - قاعده مسلم فقهی «العقود تابعه للقصود»
۵۹	گفتار سوم: آثار و ثمرات اصل حاکمیت اراده
۶۰	الف - اختیار در انعقاد قرار داد
۶۰	ب - احترام به اراده متعاقدين
۶۰	ج - رضایی بودن قراردادها
۶۱	د - تقدم اراده باطنی متعاقدين
۶۲	گفتار چهارم: محدودیت‌های اصل حاکمیت اراده
۶۲	الف - مخالفت با شرع
۶۳	ب - مخالفت با قوانین عرفی و عقلایی
۶۵	ج - مخالفت با نظم عمومی
۶۷	د - مخالف با اخلاق حسنه
۷۰	فصل دوم: تجزیه اراده
۷۰	گفتار اول: قصد
۷۰	معنای لغوی و اصطلاحی قصد
۷۱	گفتار دوم: رضا
۷۱	الف - معنای لغوی رضا
۷۱	ب - معنای اصطلاحی رضا
۷۳	گفتار سوم: نظریه تجزیه اراده به قصد و رضا
۷۹	گفتار چهارم: نظریه عدم تجزیه اراده به قصد و رضا
۸۳	فصل سوم: موارد ناسازگار با اراده
۸۴	گفتار اول: اشتباه

۸ □ قصد و اراده و نقش آن دو در عقود و ایقاعات

- الف - اشتباه‌های موجب بطلان ۸۶
- ب - اشتباه‌های موجب خیار ۹۱
- ج - اشتباه‌های بدون تأثیر ۹۹
- گفتار دوم: اکراه ۹۹
- الف - معنای لغوی اکراه ۱۰۱
- ب - معنای اصطلاحی اکراه ۱۰۱
- ج - فرق اکراه و اضطرار ۱۰۵
- د - اثر اکراه بر اراده ۱۰۸
- ه - اثر اجازه مکره ۱۱۱
- فصل چهارم: اعلام اراده** ۱۱۷
- گفتار اول: دیدگاه‌های رایج در اعلام اراده ۱۱۷
- الف - نظریه اراده باطنی ۱۱۷
- ب - نظریه اراده ظاهری ۱۱۸
- ج - نظریه مورد قبول در حقوق اسلامی ۱۲۰
- گفتار دوم: وسایل اعلام اراده ۱۲۷
- الف - اعلام اراده به وسیله الفاظ ۱۲۷
- ب - اعلام اراده به وسیله فعل ۱۳۲
- ج - اعلام اراده به وسیله نوشته ۱۳۷
- د - اعلام اراده به وسیله اشاره ۱۴۱
- ه - اعلام اراده به وسیله سکوت ۱۴۳
- و - تجارت الکترونیک و مسأله اعلام اراده ۱۴۵
- گفتار سوم: نمایندگی در اعلام اراده ۱۵۷
- الف - تعریف نمایندگی و اقسام آن ۱۵۷
- ب - مصادیق نمایندگی در حقوق اسلام ۱۵۹
- ج - نقش نماینده در قراردادها ۱۷۰
- د - نمایندگی طرفین عقد ۱۷۶
- گفتار چهارم: اعلام اراده در ایقاع ۱۸۰

۱۸۵.....	بخش سوم: لزوم قصد در معاملات
۱۸۷.....	فصل اول: انشای قصد
۱۸۷.....	گفتار اول: معنای قصد
۱۸۹.....	گفتار دوم: ماهیت انشا
۱۹۲.....	گفتار سوم: قلمرو قصد انشا
۱۹۴.....	فصل دوم: تبعیت عقد از قصد
۱۹۴.....	گفتار اول: قاعده العقود تابعه للقصد
۱۹۴.....	الف - مدارک قاعده
۱۹۸.....	ب - مفاد و مفهوم قاعده
۲۰۲.....	ج - شمول قاعده نسبت به ایقاع
۲۰۳.....	د - شمول قاعده نسبت به شرایط و آثار و احکام
۲۰۵.....	هـ - شمول قاعده نسبت به عالم اثبات
۲۰۶.....	فصل سوم: تخلف عقد از قصد
۲۰۶.....	گفتار اول: مصادیق مورد اختلاف در تخلف عقد از قصد
۲۱۰.....	گفتار دوم: معاملات صوری
۲۱۱.....	الف - بیع تلجئه
۲۱۲.....	ب - بیع عینه
۲۱۷.....	ج - بیع شرط به قصد استقراض
۲۱۹.....	د - معاملات صوری به قصد تخلص از ربا
۲۲۹.....	هـ - قرض به شرط معامله محاباتی و بالعکس
۲۳۳.....	و - ضم ضمیمه در بیع مجهول
۲۳۷.....	ز - معامله به قصد فرار از دین
۲۳۹.....	ح - متعه صغیره به قصد محرمیت مادرش
۲۴۳.....	منابع